

DRÁMAJÁTÉK TINIKNEK

Vári Lili:

A KULCS

A történet egy vallási középiskolában játszódik.

Szereplők: Tanár – dr Wieser

Tanár – Brown

Diákok: Jim, Larry, Jeff, Tom és Matthew

Első szín (Osztályterem, a diákok ülnek, dr Wieser a hitoktató vezetésével folyik az óra)

Dr Wieser: A mai hitoktatás óránk témája a nyolcadik parancsolat. Tudja-e valaki, melyik a nyolcadik parancsolat? — Tessék, Matthew!

Matthew: Ne lopj!

Dr Wieser: Rövid, de velős! Durva bűn a lopás?

Fiúk (együtt): Eléggé – Igen – Durva

Dr Wieser: Előfordult itt is már az iskolában? — Jeff!

Jeff: Én is szenvedő alanya voltam. Ellopták a dzsekim kapucniját.

Dr Wieser: *(csodálkozik)* Kapucnit???

Jeff: Igen. Esett az eső, valaki lekapcsolta a kapucnimat és elvitte. Sohasem lett meg többé.

Dr Wieser: Te pedig eláztál.

Jeff: Nagyon is! Ez volt a legrosszabb.

Larry jelentkezik

Dr Wieser: Larry!

Larry: Én, szerintem rosszabbul jártam. Tőlem a discmanemet lopták el...

Tom: *(belevágva)* Tőlem meg egy csomó lemezt loptak el!

Jeff: Azt már tőlem is loptak!

Dr Wieser: Ezek a lemezek pótolhatatlanok?

Larry: Az az igazság, dr Wieser, hogy nem pótolhatatlanok, meg nem is túl drágák — már amelyik..., de bosszantja az embert, hogy az enyémet elveszik... Elveszik azt, amiért én adtam pénzt, én dolgoztam. Meg mit turkál az én holmim között bárki?!

Jim jelentkezik

Dr Wieser: Jim!

Jim: Hozzánk egyszer betörtek. Sok mindent nem vittek el, de teljesen felforgatták a lakásunkat és irtó nagy piszkot is otthagytak. Az volt az egészben a legrosszabb, hogy az *én* szekrényemben turkált valaki! Meg a *mi* könyveinket, lemezeinket dobálta a földre!

Dr Wieser: Úgy tűnik, a lopásnál nem történik olyan drasztikus változás, mint akkor, ha valakinek kioltják az életét, mint a VI. parancsoltnál. Mégis nagy bűn! Mi emberek Isten előtt egyenlők vagyunk és nehezen viseljük el, ha valaki meglop minket. De az ember lothat-e Istentől?

Kis csend

Dr Wieser: Az ember kié?

Mind: Istené!

Dr Wieser: A föld, a víz, az állatok, a virágok, füvek?

Mind: Igen, minden Istené!

Dr Wieser: Nem lopjuk meg Istent, ha pusztítjuk a földet? — Jeff! (*rögtön jelentkezett*)

Jeff: Dehogyanem! Az ipari szennyezés tönkretette a földet. És talán elloptuk az állatoktól az egészséges fűvet. Madaraktól a tiszta levegőt. Egymástól is ellopjuk a tiszta vizet, egészséges növényeket, levegőt!

Matthew jelentkezik erősen

Dr Wieser: Matthew!

Matthew: Olvastam valahol, hogy már 1900-ban is lehetett látni Németországban a gyárvidékeken a fák pusztulását. Chemnitz környékén már több mint százöt évvel ezelőtt elpusztultak az erdők, és a fenyőfák csúcsa olyan volt, mintha végigperzselték volna. A vizeket is megfertőzték. 100 újszülött közül 72 meghalt, mielőtt iskolás korú lehetett volna a rossz levegő és a szennyezett kutak miatt.

Dr Wieser: Szerintetek javult a helyzet?

Mind: Á, dehogy — egyáltalán — nem. *(össze-vissza mondják, ne egyszerre)*

Dr Wieser: Bizony, a föld szépségét és egészségét a jövő nemzedék előtt lopjuk el a pusztításunkkal. De felteszek egy kérdést: Kért-e tőlünk valamit Isten, hogy azt adjuk neki?

Jim: A testünket?

Dr Wieser: Azt is.

Jeff: Adományt?

Dr Wieser: Úgy van!

Matthew: Ja, emlékszem, hogy éppen a mamám olvasott egyszer a Bibliából az adományok begyűjtésekor. A Malakiás könyvéből olvasott. A csalás az lopás?

Dr Wieser: Szerintetek?

Mind (egymás szavába vágva):

Igen! Pontosan! A csaló ellop vagyis elcsal valamit a másoktól! Csalás az lopás!

Dr Wieser: Mindig csak valami tárgy az, amit ellopnak?

Jim: Hát..., nem.

De Wieser: Tudnál valami példát mondani?

Jim: Azt gondolom, hogy ha valaki az istentiszteletről ellóg, az szerintem lop.

Dr Wieser: Aha! Mi a véleményetek?

Jeff: Nem vagyok biztos benne... Mert szegényebb lesz egy tudnivalóval, ha ellóg, de talán nem lop.

Dr Wieser: Azt már láttuk, hogy a földünk és minden, ami rajta van, Istené. De mi van az időnkkel? Kié az időnk?

Jim: Szerintem az időnk egy része is Istené?

Dr Wieser: Melyik részére gondolsz?

Jim: Hát a hetedik napra!

Dr Wieser: Többiek: így gondoljátok, ti is?

Jeff-Jim: Igen! *(A többiek is buzgón bólogatnak)*

Dr Wieser: Akkor lássuk: Mit tehetünk az időnk hetedrészével — bármit, amit akarunk? Matthew!

Matthew: Szerintem a hetedik napnak mind a 24 órája Istené! Aki ellógja a hetedik napot, az meglopja Istent. Azért szerintem magát is meglopja.

Jim*(belevág)*: Az erők is Istentől van, vagyis az se a miénk teljesen?!

Dr Wieser: Nos, hogyan gazdálkodhatunk az erőnkkel úgy, hogy ne lopjuk meg Istent?

Matthew: Szerintem például, ha valaki butaságokkal tölti az idejét...

Dr Wieser: Milyen butaságokra gondolsz?

Jeff: A disco!

Matthew: Na, azért más is van!

Jeff: A discozás szerintem nagy lopás! Mert, figyelj *(Matthew felé fordul)*, ha oda bemész, elköltesz egy nagy csomó pénzt, amit jobbra is lehetett volna, de olyan rettenetes lárma van, hogy tönkremegy a füled. Meg, ilyesmi...

Matthew: De még más is van!

Dr Wieser: Mire gondolsz Matthew?

Matthew: Minek kell annyit tv-zni, meg videozni?! Ott gunnyasztanak a tv előtt és olyan gyengék, mint a zselé!

Dr Wieser: Akkor szerinted leginkább edzésekre kellene járni?

Matthew: Igen!

Jim: Szerintem meg nem! Lehet jókat mozogni otthon is, nálunk péld'ul a kertben. Meg futni, biciklizni. Énszerintem egy izzadmányszagú teremben gyúrni meg még fizetni is érte tök fölösleges!

Zúgás támad, egymáshoz fordulva kezdenek ki ezt, ki mást mondani

Mind (egymás szavába vágva):

Igaz! — Nem! — Butaság! Mért baj az edzés?! Tiszta fanatizmus!

Dr Wieser: Csendesebben! — Fiúk, nem lehetne ebben a kérdésben a lelkiismeretre bízni a dolgot: akar-e valaki edzésre járni vagy sem?

Diákok: De, ... talán...

Dr Wieser: Azt hiszem, ez a helyes. Az azonban bizonyos, hogy az értelmetlen erő- és időpocsékolás: bűn. Lopás. Az önzésből és önfelmagasztalásból eredő testedzés is baj lehet, ha azzal nem Istenért és másokért akarsz egészségesebb és erősebb lenni — hanem csak azért, hogy kitűnj a többiek közül!

Matthew: Ugyan tanár úr, csak magamért nem lehetek erős!

Dr Wieser: Sajnos, mégis nagyon sokan vannak, akik csak önmagukért akarnak erősek, izmosak lenni.
Örülök, fiúk annak, hogy így látjátok a dolgokat. Remélem, hogy még tovább is gondoljátok a beszélgetést. Vesse Isten a szívetekbe, hogy a lopás: komoly bűn, a Tízparancsolat elleni véték. — További szép napot nektek!

Csengőhang — vége az órának

⊖ ⊖ ⊖ ⊖ ⊖

Második szín: *Egy kis szoba — egy tábla jelezheti, amelyen sok kulcs lóg a szegeken.
Brown tanár úr, Jim és Matthew*

Jim: Brown tanár úr, mennék a műhelybe, hogy megjavítsam a kapcsolót, ahogy megbeszéltük.

Brown t.: Adom a kulcsot — *nyúl a kulcs felé...*

Brown t.: Nem értem ... Hol ez a kulcs? Jim, keresd meg a műhelyfőnök urat, ő biztosan tudja.

A tanár elmegy. Jim és Matthew egyedül marad.

Jim: Te Matthew, a műhelyfőnök tanár még legalább két órán át tanít! Tiszta ciki: én fél óra alatt végeznék.

Matthew: De mit tudsz csinálni?

Jim: A tanáriban van egy pótkulcs. Elkérem.

Jim sarkon fordul és elsiet. Matthew egyedül marad, sétálgat.

Matthew: Remélem, megszerzi. (*töpreng*) Jim életképes, szerintem megszerzi.

Larry jön.

Larry: Hello Matthew, mit csinálsz itt?

Matthew: Semmit. Várom, hogy Jim visszajöjjön a műhelykulccsal, mert a tábláról hiányzik — valahol csak megvan —, most Jim elment, hogy a pótkulcsot elkérje a tanáriból.

Larry: Jó munkát! Én is átmegyek a szomszédos kultúrterembe.

Jim futva visszajön.

Jim: Itt a kulcs!

Együtt el.

Változik a kép. Műhely, kapcsolótábla. *Az egyik konnektor kilóg a táblából. (Úgy kell elkészíteni, hogy röviden egy csavarhúzóval a táblához lehessen csavarozni – valaki előre készítse el. De lehet pl egy kapcsolóházat is odakészíteni, hogy a fiú csak egyszerűen rátehesse.)*

Jim: Add légy szíves a csavarhúzót!
Rögtön megvan.

Matthew: Jó volt a mai hitoktató óra, igaz, Jim?

Jim: Szerintem nagyon. Én már régóta töprengtem ezen: mi a lopás igazából? Az csak úgy magában, hogy elcsórom a szerszámodat — tuti, hogy nem...

Matthew: Idő, erő, egészség, föld — na szóval a visszaélések. Vagy valami ilyesmi...

Kopog valaki. Egy lány kukucskál be

Lány: Sziasztok! Nem láttátok Larryt? Megbeszéltem vele, hogy itt találkozunk. Azt hittem, hogy veletek jön.

Matthew: Nem is láttuk!

Jim: Hát...

Matthew: Fogalmunk sincs. *(Nagyon határozott akar lenni, ezért nyomja meg a 'g'-t)*

Lány: Kösz! Kár..., sziasztok! *(elmegy)*

Jim: Miért mondtad, hogy nem is láttuk? Már régen ájtött. Még előttünk.

Matthew: Tudom..., de ez a lány nekem is tetszik. Szóval, ha nem muszáj, ne találkozzanak.

Jim: *leteszi a csavarhúzót és a lány után szalad – visszakialt*
Ez nem jól van! Ne butáskodj!

Matthew: Na. Kösz! Hát ez is egy jóbarát!

Jim: *visszajövet* Megmondtam neki, hogy Larry itt van valahol, talán a kultúrteremben.

Matthew: *iróniával* Kösz!

Jim: Matthew, ha ez a lány úgysem akar veled járni, akkor most miért ne mondhatnánk meg, hol van Larry?

Matthew: *hallgat, aztán vonogatja a vállát*

Jim: Kész vagyok!

⊖ ⊖ ⊖ ⊖ ⊖ ⊖ ⊖ ⊖

Változik a kép. Jim és Matthew éppen belépnek egy helységbe (lehet szobaszerű, lehet tanterem) Brown tanár út épp eléjük jön, kezében a kulccsal

Brown tanár: Jim, a kulcsért jössz, ugye?

Jim: Tanár út, már készen vagyok a kapcsolóval. Épp most lettem kész!

Brown t: *csodálkozva* : Készen vagy? — De hiszen én véletlenül magammal vittem a kulcsot!

Jim: *zavarban,nyögve*: Hát... a tanáriban levő pótkulccsal megoldottam.

Brown t: Megoldottad? Hogyan? Hiszen a tanáriban az elmúlt 2 órában nem volt senki! Kitől kaptad meg a kulcsot?

Jim: *akadozva*: De a tanári szoba ajtajában benne volt a kulcsa.

Brown t.: Ráfordítva...

Jim: *(lesüti a fejét — Matthew is izeg-mozog, egyik lábáról a másikra áll)*. Igen.

Brown t.: Akkor csak úgy, önhatalmúlag elvetted. *(nem szidja Jimet, csak a fejét csóválva megállapítja)*

Jim: Nagy hiba volt, tanár úr. Elnézést kérek. Nem kellett volna.

Brown t.: Matthew, te sem szóltál ez ellen egy szót sem?

Matthew az ajkába harap és hallgat.

Jim: Matthew nem akar megbántani, de az az igazság, hogy én nem mondtam el neki teljesen, — szóval, nem igazán tudott a kulcsról.

Brown t.: Szép, hogy így egymást kimentitek. Szép, hogy Matthew hallgat. És Jim, mivel te voltál a hibás, ez melletted szól, hogy teljesen magadra veszed a felelősséget.

Jim: Igen, nem kellett volna így megoldanom. Ígérem, többet nem történik ilyen.

Brown t.: Remélem. Bízom bennetek. *(Jim átadja a másik kulcsot)*

Fiúk: Viszontlátásra tanár úr!

Brown t.: Szervusztok
Fiúk jobbra, tanár balra el — tanár hirtelen visszafordul

Brown t.: Fiúk, azt soha ne feledjétek el, hogy az is lop, aki visszaél a bizalommal.
A fiúk visszafordulnak a tanár felé. Bólogatnak, — a tanár elmegy.

Jim: Irtó ciki. Nagyon rosszul érzem magam...

Matthew: Én is, pedig a tanár úr rendes volt...

Jim: Kedves, de azért mégis tény, hogy kihoztam a tanáriból a kulcsot...
Dr Wieser jön

Dr Wieser: Miért lóg az orrotok, fiúk?

Jim: Elkövettem egy nagy hibát. Tudtam, hogy 2 órán át senki nem nyitja ki a tanári ajtaját. A műhelykulcs nem volt a táblán, de én tudtam, hogy a tanáriban van a pótkulcs. És, ... hát ..., a tanári ajtajában benne volt a kulcsa kívülről ráfordítva és ..., szóval kinyitottam a tanári szobát és elvittem a másik műhelykulcsot.

Matthew: Brown tanár úrnak már elmondtuk ezt...

Dr Wieser: És a tanár úr mit szólt ehhez?

Jim: Megbocsátott.

Matthew: És azt mondta „Az is lop, aki visszaél a bizalommal”.

Dr Wieser: Látjátok, nem könnyű a gyakorlat. Könnyebb kimondani: NE LOPJ! Megtenni már sokkal nehezebb.

De azért ne csüggedjete el. Aki ismeri minden gyengeségünket, az Úr szeret minket. Tévednek az idősek is. Hányszor hallani, hogy egymásra beszélnek, valakire megjegyzéseket tesznek, és bizony, nekik sem jut eszükbe az, amit Brown tanár úr mondott nektek. Lopni sokféleképpen lehet. Ha lopsz, vagy tőled lopnak, mindenképpen te vagy a vesztes.

Mivel a két fiú eléggé megtörtén áll ott, átöleli a vállukat

Nem vagytok már gyerekek, a jövő viszont a tiétek! Győzni nem könnyű. De ha akarjátok, ha nagyon akarjátok, győztesek lesztek!

Vége